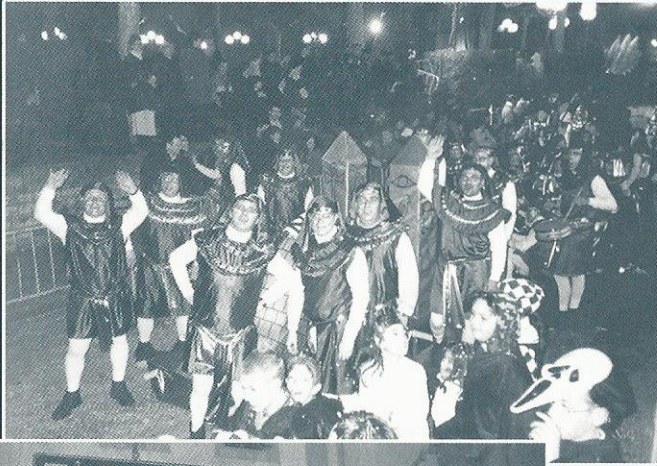

CULTURÀLIA

Centre Cultural de Tàrraga

Número 32

Febrer 2003

Fotos: Jaume Solé i Calafell

© Antonioti, *in memoriam*

© Entrevista a Lola Herrera, actriu

s u m a r i

2• editorial

3• Carnaval.

Tradició pagana

per Miquel Aguilar

4-5• Antoniotti, in memoriam

per Jaume Espinagosa

6• L'Urgell

i el català estandard

per Ramon Sistac

7• Any del disseny 2003

per Miquel Aguilar

8-9• Entrevista a Lola

Herrera, actriu

pel DeWilde

10-11• Carnestoltes

per la Recalcitrant Comissió

Carnestoltes 2003

12• Mirades i Percepcions

per Ermengol Puig

13• Notícies de la biblioteca

per Carme Asensio

14• Cara a cara

per J. B. Solé i Francesc Gasull

15• Televisió

per Gerard Martínez

16-17• Les notícies del

Centre Cultural per Pep Vall

18• Activitats culturals

19• Humor

per Jaume Pedrós

18• Agenda del Centre

Cultural per Pep Vall

El propassat dia 22 de gener, la ciutat de Tàrraga va perdre irremeiablement un dels artistes amb més projecció de tota la seva història. D'ell no només podem destacar la vàlua en tant que artista, sinó allò que fa d'un artista quelcom encara més preuat: la grandesa personal. La ciutat li havia agraït en moltes ocasions aquesta qualitat humana, però l'immens deute que hi té mai es podrà considerar suficientment pagat. Antoniotti, com a gran amant de la ciutat que era, va dir en una ocasió que el nivell artístic de Tàrraga era molt elevat. Allò que no va dir, potser per autèntica modèstia o bé per descuit, és que el nivell artístic de la ciutat es disparava després de cada exposició que inaugurava als voltants de Nadal.

Tots els qui fem possible la revista *Culturàlia* volem retre un sincer homenatge a la figura artística i humana d'Antoniotti, un dels més grans pintors que la ciutat de Tàrraga ha conegut. Des d'aquestes línies, doncs, desitgem que per sempre més resti en el record no sols dels targarins, sinó de tots aquells amants de l'art que han conegut i admirat la seva obra. La mort d'Antoniotti, malauradament, ha trencat una carrera pictòrica que encara prometia ser tan prolífica com esplendorosa. Encara ens queda, però, el fruit de seixanta anys de tenacitat i incansable labor.

El present número de *Culturàlia*, dedicat al Carnestoltes 2003, ha pogut incorporar a darrera hora un article de Jaume Espinagosa, director del Museu Comarcal de l'Urgell, en què parla del recentment desaparegut artista. Cal agrair-li aquest gest i anunciar, de cara al mes de març, un número especial dedicat a Antoniotti. Des d'aquestes línies, amb insistència, volem expressar la nostra admiració i el desig de recordar per sempre el nostre Antoniotti.

Nota: El consell de redacció us recorda que el termini d'entrega d'originals finalitzarà el dia 20 de cada mes. Els originals s'hauran d'entregar a la seu del Centre Cultural de Tàrraga.

Núm. 32 • Febrer de 2003

Col·laboradors: J.B. Solé, Francesc Gasull, Gerard Martínez, Ermengol Puig, Ramon Sistac, DeWilde, Recalcitrant Comissió del Carnestoltes 2003, Carme Asensio, Jaume Pedrós.

Edició: Centre Cultural de Tàrraga, C. de les Piques, 1 25300 Tàrraga

Disseny i realització: Centre Disseny Innova SL

Direcció: Miquel Aguilar

Consell de redacció: Carles Domingo, Jaume Espinagosa, Gener Gonzalvo, Pep Vall.

Els articles publicats a *Culturàlia* només reflecteixen el parer de qui els signa. El Consell de redacció de la revista es reserva el dret de publicar o no les cartes adreçades al director i de resumir-ne els continguts.

Dipòsit Legal: L-1528/98

Carnaval. Tradició pagana

Miquel Aguilar

L'arribada del mes de febrer ens anuncia també un dels esdeveniments populars més coneguts, i sovint més celebrats, de tot l'any: el carnaval o carnestoltes. El Costumari català relaciona el terme amb l'etimologia domènica ante carnes tollendas, que tradueix 'diumenge abans de llevar les carns'; aquesta versió de l'origen del mot manté el sentit de la prohibició de menjar carn durant l'època del mes de febrer. El Costumari català encara ens en proporciona una altra, de versió, relacionada amb currum navale, que tradueix 'vaixell que anava a la processó religiosa o profana que obria la temporada naval'.

L'origen de la festa coneguda com a carnaval es perd en la nit dels temps. Hi ha hagut estudiosos que l'han relacionat amb les festes gregues Dionísies, orgies d'embriaguesa dedicades al déu de la natura, l'agricultura i la procreació; en temps de Roma, ja se celebraven les festes Saturnals, dedicades a l'antic déu de l'agricultura; segles després d'una presumpta desaparició, motivada per la irrupció de la nova cultura cristiana, el Renaixement va recuperar una ancestral celebració pagana que, segons sembla, va anomenar Carnaval i va emparentar amb certs ritus ja esmentats. De fet, el carnaval tal com el coneixem ara és una evolució de la recuperació renaixentista de tot un seguit de celebracions relacionades amb el temps, amb la natura i amb el cicle vital.

Josep Pla, en el cicle de narracions Les hores, parlava de les tardes de carnaval de la següent manera: "Aquestes tardes de carnaval semblen concentrar les cruïses de l'hivern i els pressentiments lleugers de la primavera. Són unes tardes cristal·lines, d'una lucidesa malenconiosa, món convalescent, col·locades entre la sonoritat greu de les campanes que toquen a morts i el xivarri dels fiscorns, nassos i carotes que s'esgoten en els carrerons".

El carnaval de Tàrraga celebra vint-i-cinc anys de la recuperació popular de la festa després de la dictadura franquista. Al llarg d'aquests anys, des del 1978, múltiples ciutadans han participat en el muntatge de la festa, ja sigui com a Comissió de Carnestoltes o bé a nivell individual.

A tots ells, als presents i als passats, gràcies per l'entusiasme que any rere any fa de Tàrraga un nucli de disbauxa, de fol·lia i de recuperació d'una de les més apreciades tradicions paganes de la nostra cultura popular.

ANTONIOTI, *in memoriam*

Jaume Espinagosa

Antoni Tartera va nèixer a Tiana (Barcelona), el 7 de febrer de 1924. La seva peripècia vital el va portar a ésser una persona nòmada fins que va arrelar a Tàrraga fa més de trenta anys.

A Barcelona va estudiar dibuix a l'Escola d'Arts i Oficis per tal de preparar el seu ingrés a Belles Arts.

En aquells anys de postguerra va establir amistat i experiència professional amb pintors com Casañé Puig, Prats Baqué, Roca del Pech, López Ramón, Perpiñà i Vila Canellas. Per tal de guanyar-se la vida, va treballar al món de la publicitat, el disseny i la il·lustració de llibres. Tot amb tot, la creació i el neguit per la pintura no l'abandonaren mai.

La seva inquieta existència el va portar a residir temporalment a Girona, València, Gandia, Córdoba, Sevilla i Ainsa, fins arrelar-se definitivament a Tàrraga. En aquest sentit, val a dir que el seu èxit artístic a Alemanya provocà que hi tingués una casa on hi passava una part de l'any, concretament a la ciutat de Mainz.

Antonioti era un home cosmopolita, que afirmava que es trobava bé a tot arreu, s'adaptava a les costums del lloc on anava, però per damunt de tot era una persona amb un refinat gust per la seva vestimenta, un enamorat de l'esmoquin. Nogensmenys, Antonioti s'autodefinia com un home sensible a la bellesa femenina i com un bohemí de llit amb llençols de seda; si no és així, deia que no val la pena ésser bohemí.

El 1991 la Jove Cambra de Tàrraga l'elegí Urgellenc de l'any i, l'any 1998, el Centre Cultural de Tàrraga li atorgà el premi Culturàlia a la seva tasca artística.

Recollim a continuació un seguit de valoracions que fan els crítics d'art de la seva obra pictòrica.

Segons Joan Llop S., "l'obra d'Antonioti s'adapta al lloc on pinta; es produeix una identificació tan plena que no solament canvia la temàtica, sinó també l'esperit de l'obra. A Tàrraga, la seva obra, a través de les natures mortes, entona un cant a la terra, a les seves arrels profundes. Pernils, llesques de pa de pagès, tomàquets, oliveres, s'alteren amb verdures i amb

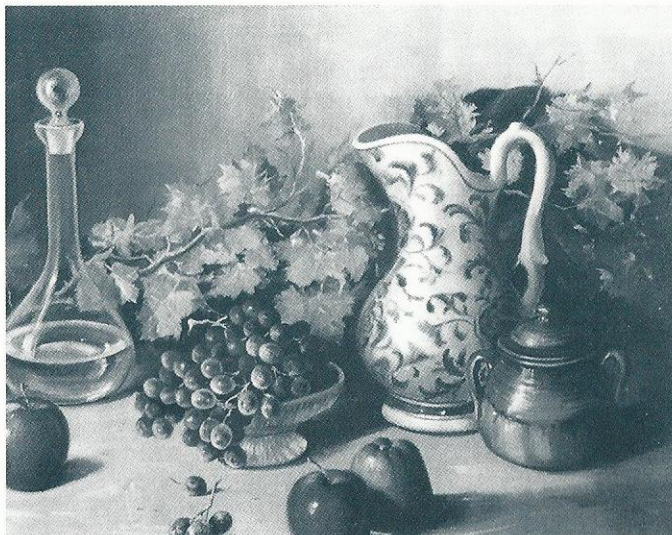

bolets. I als seus paisatges queden reflectides les terres que rodegen Tàrraga. Quan es troba a Alemanya, els seus paisatges es tornen humits i grisos; les calitges i les boirines s'apoderen de la tela, els verds guanyen en profunditat, el sol es converteix en un pàl·lid reflex. I apareix aleshores la figura, motiu que en la seva obra pintada, aquí a penes fa acte de presència".

Francesc Galí diu: "Dins d'un realisme de versió clàssica és mou la pintura d'Antonioti... Obres que trobem la imatge partint d'un dibuix -que la seva dicció incorpora fins a l'extrem de fondre's amb la matèria- i del sentit compositiu que acredita. També en el del color que, jugant al contrast entre la llum i l'ombra, assoleix representacions en les que l'ofici i la sensibilitat donen la mesura, alta, del quefer pictòric-realista d'Antonioti".

Maurici Graus opina: "Sempre hem considerat Antonioti com un magnífic pintor de bodegons i, al nostre entendre, és en aquesta temàtica en la que ens demostra les seves millors qualitats professionals i les seves preferències...".

A. Iscla manifesta: "Antonioti, l'obra del qual presenta una gran maduresa, és crític d'ell mateix i amb tota la humilitat del món manifesta que encara té molt a aprendre; davant d'aquestes paraules i contemplant amb deteniment els trenta-dos quadres exposats, es pot arribar a pensar que l'artista

parla en broma, ja que, al nostre entendre, ens trobem davant l'obra d'un gran mestre".

El professor Rudolf Heininger va escriure al periòdic *Allgemeine Zeitung*: "Novament un museu alemany ha encarregat dues obres al conegut pintor Antoni Tàrraga; la direcció del Museu Castellum, de Kastel, a l'estat de Hessen, ha encarregat dos quadres de temes locals de 1910 per a formar part de les obres d'aquest important museu. El pintor Anton Tàrraga "Antoni Tàrraga" és ja molt famós per aquí per ésser l'únic artista que ha interpretat amb gran realisme i sensibilitat els temes del carnaval. Fins ara no hi ha hagut cap altre pintor que dediqués gran part de la seva obra a un tema tan interessant com és el nostre popular carnaval".

P. Mollar diu: "Antoni Tàrraga és un pintor sobrat de recursos, perfeccionista, amant de treballar la matèria fins a assolir el to adequat i just que es correspon amb la realitat. Excel·lent dibuixant, empra el color de manera encertada i ajustada. Pintor, en definitiva, lliurat a la realització d'una obra honesta i seriosa".

Al catàleg de l'exposició que Antoni Tàrraga presentà al Museu Comarcal de l'Urgell (Tàrraga), Joan Llopart escriu: "Es troba Antoni Tàrraga en un moment creatiu òptim, se'n ofereix com un pintor complet, aposentat, instal·lat en la millor expressió artística. Moment de creació que perdura en el temps des de fa llargs anys, ja que sempre Antoni Tàrraga manté una qualitat no freqüent. Lògic és el prestigi tant nacional com internacional de què gaudeix Antoni Tàrraga, prestigi cimentat en un realisme de bona llei i al que atorga un lleu accent poètic. La seva obra figura en museus alemanys -país en el qual ha treballat durant un llarg temps i en el qual és reconegut i considerat com un dels millors artistes actuals-, i en les més importants col·leccions. És el reconeixement a un treball sincer, ben realitzat i perllongat durant tota la seva vida".

Així mateix, el seu prestigi artístic ve avalat per les nombroses exposicions que ha realitzat des de l'any 1952, pràcticament mig segle d'exposicions continuades a les següents ciutats: Barcelona, Badalona, Madrid, Valdepeñas, Granollers, Tàrraga, Terrassa, Dormagen (Alemanya), Mainz (Alemanya), Diedenbergen

(Alemanya), Lleida, Vilafranca del Penedès, Mollerussa, Mainz-Kastel (Alemanya), Andorra la Vella, Alella, Sant Cugat del Vallès, Blaye (França), Gap-Alps (França), Bellpuig i Balaguer.

La seva obra es troba als següents museus: Kreismuseum de Dormagen, Fastnachtsarchiv i Palau Ostein de Mainz (Alemanya), Museu de l'Exèrcit, a Madrid, i Museu Comarcal de l'Urgell, Tàrraga.

Quant a la seva vessant de participació ciutadana i compromès amb els actes que organitzen diverses entitats, hem de constatar que Antoni Tàrraga ha donat, en repetides ocasions, esplèndids quadres a les següents institucions i entitats de Tàrraga i l'Urgell:

Associació Comarcal de Lluita contra el Càncer de Tàrraga, UE Tàrraga, Hospital de Tàrraga, Creu Roja de Tàrraga, Associació d'Amics Tàrraga-Blaye, Càritas Parroquial, Casal d'Avis de Tàrraga, a La Veu de Tàrraga per al programa de solidaritat amb els nens saharis, a la Festa dels Tres Tombs d'Anglesola, a les jornades culturals de l'Ajuntament de Belianes i patrocina el premi de pintura Miquel Tàrraga a la Fuliola i Aitona.

Amb la desaparició d'Antoni Tàrraga s'acaba una manera molt personal de viure la passió i l'art de la pintura i una forma generosa i elegant de viure la vida.

Als targarins i amants dels seus olis (natures mortes, paisatges, marines, figures) ens quedarà el record de les clàssiques exposicions nadalenques i la companyia de la seva creació artística. També el nomenament de fill adoptiu de Tàrraga atorgat per l'Ajuntament de la ciutat el maig de l'any 2000. I als lleidatans, la satisfacció del gran ressò de l'exposició a la Sala Gòtica de l'Institut d'Estudis Ilerdencs, per on passaren més de deu mil visitants.

Sempre que mor un pintor, els colors de la vida s'apaguen un xic més. En aquests temps, en què sonen tambors de guerra i la natura s'embruta amb el negre enganxós del petroli, faran molta falta la vivesa dels colors i la bondat i generositat de l'artista Antoni Tàrraga.

L'Urgell i el català estàndard

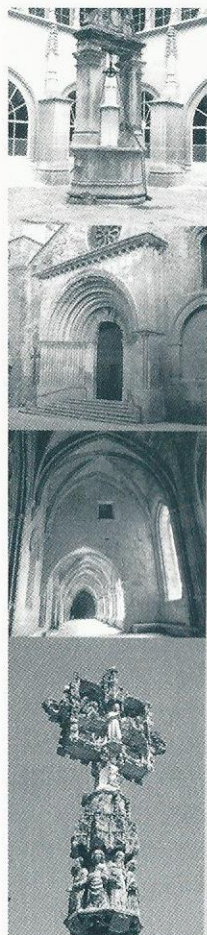
Ramon Sistac

Professor de Dialectologia
Catalana a la UdL
Membre de l'Institut
d'Estudis Catalans

A l'oest de Catalunya s'obre un territori de relleus suaus i clima dur on la mà de l'home, al llarg dels segles, ha transformat els erms en vergers. Secans al peu de les serres desgastades, bons regadius a les planes compostes de sediments fluvials. Tot comptat, el cor bategant de la Catalunya interior: l'Urgell.

L'Urgell, malgrat les aparences, no és pas una comarca. És més tost una àmplia regió que s'estén dels contraforts pirinencs fins a la gran cruïlla fluvial de l'aiguabarreig del Segre i el Cinca. Balaguer, si prescindim de la divisió comarcal, és la "nova" capital comtal (per contraposició a la Seu, la "vella") i és, en conseqüència, una de les perles de l'Urgell. Com ho és Lleida que, en definitiva, n'és la filla hereva, la "pubilla" (per bé que aquest apel·latiu se sol reservar per a Barcelona, la distant). Al meu poble, els més vells, solien dividir el món conegut, tot mirant-se la terra plana de dalt dels serrats, en dos meitats: l'Aragó i l'Urgell. "Segrià" i "Noguera" són tèmens d'ús més aviat modern; i "Ponent", denominació actual de la Terraferma, no és res més que un eufemisme de nou encuny per a fer esment de la vall del Segre i dels altiplans cerealistes de l'interior. És a dir: l'Urgell. Bertran de Born, tot fent referència indirecta al dialecte romànic que gastaven els seus col·legues trobadors, diferenciava *catalan* de *cilh d'Urgel*; una referència primerenca al català central i al català nord-occidental, aquest conegut tradicionalment com a lleidatà, per bé que més d'un autor primerenc ja havia proposat d'anomenar-lo urgellenc.

I així entrem en matèria: de la Seu d'Urgell on el lleidatà naix, ben bé a cops de colze entre el pellarès i el català central, fins a Mequinensa on, com l'aigua del riu, es fon amb el català de l'Ebre. Una regió enorme i fèrtil que constitueix un dels motors de Catalunya, un territori que té la seua manera regional de parlar el català: el lleidatà (nom amb què es designa popularment el català nord-occidental estricte) per contraposició als seus germans i veïns pellarès, ribagorçà i tortosí. I, de la mateixa manera que aquesta regió presenta, malgrat la lògica diversitat interna, una composició social, econòmica i cultural relativament anivellada, el parlar que hi correspon, aqueix subdialecte lleidatà, ens ofereix també una fesomia prou homogènia. Malgrat les diferències locals, sens dubte que som davant del territori català que presenta un *continuum* dialectal més gran, una continuïtat en l'espai sense estridències ni fronteres interiors remarcables.

*La parla
de l'Urgell*

Pere Ortís

Vull remarcar, a més, que aquesta macroregió se'ns presenta com la més dinàmica del territori que modernament reunim sota l'etiqueta de "Ponent i alt Pirineu". La més dinàmica i la més poblada: no és debades que abasta totes les poblacions de l'àrea administrativa i/o econòmica que superen o s'atansen als deu mil habitants: la Seu, Cervera, Tàrraga, Mollerussa, Balaguer, Lleida i Fraga. Tenim, doncs, un català força homogeni (i encara amb prou bona salut!) i una regió potent culturalment i econòmica, pol d'atracció per a les terres de la muntanya al nord i per als secans i conques fluvials del sud. Tots els elements, en última instància, per a constituir un nou model d'ús del català, en els àmbits corresponents a la llengua estàndard, basat en el dialecte nord-occidental i que ha de servir d'alternativa als tan freqüents comportaments lingüístics mimèticament basats en una absurda imitació dels hàbits barcelonins.

Nota: articles sol·licitat en motiu de la publicació de *La parla de l'Urgell*, de Pere Ortís. Aquest llibre es va distribuir fa escasses setmanes mitjançant la premsa local i comarcal de l'Urgell.

Any del Disseny

2003

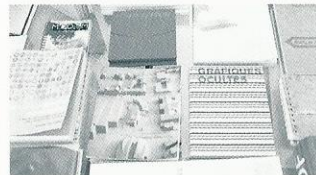
Miquel Aguilar

“Estem envoltats de disseny. La roba que ens protegeix, els estris que ens ajuden a cuinar, l'equipament de l'oficina o els vehicles amb què ens movem. Per a tot el que fem cada dia, disposem d'enginyers que ens permeten una vida més fàcil. L'Any del Disseny 2003 pretén evidenciar la importància del disseny i el valor de les idees com a factors d'evolució de la nostra societat”

ADG-FAD

L'Associació de Directors d'Art i Dissenyadors Gràfics (ADG-FAD) organitzarà durant tot aquest any un bon nombre d'activitats centrades, per sobre de tot, en el centenari de la seva creació i en l'àmbit professional del disseny. L'Any del Disseny 2003 comptarà amb exposicions, beques, concursos, publicacions, congressos i seminaris entorn de la matèria, que es realitzaran principalment a la ciutat de Barcelona.

Com a punt d'inici, l'ADG-FAD ha organitzat una mostra de la gràfica catalana des del 1965 fins al 2002. L'exposició,

que restarà oberta fins al 2 de març al Convent dels Àngels, ofereix una perspectiva pràctica del disseny produït a Catalunya durant la segona meitat del segle XX. Sota el títol *Gràfiques ocultes*, plasma la transgressió i la innovació dels dissenyadors i creadors catalans a través d'un centenar de peces, totes elles contextualitzades en l'indret i el moment de concepció. Al cap d'un mes de la inauguració, *Gràfiques ocultes* ja ha esdevingut una de les exposicions més visitades arreu de Catalunya.

També durant aquest any 2003, la revista *Culturàlia* recollirà articles d'opinió o divulgació creats per professionals o aficionats del disseny, sigui quina sigui la seva especialitat. Amb aquesta sèrie d'escrits, *Culturàlia* vol esdevenir una plataforma de difusió de la creativitat i el disseny que tot ho envolta i que ha passat a ser un element més, de vegades invisible, de les nostres vides. El cicle Any del Disseny 2003 està obert a totes aquelles persones i empreses que han fet del disseny la seva forma d'expressió, la seva professió o una via de creació com poden ser qualsevol de les activitats artístiques més majoritàries.

KrTU

DEL 2-1-03 AL 2-3-03
CONVENT DELS ÀNGELS

Carrer dels Àngels s/n. Barcelona
De dilluns a dissabte d'11 a 20h
i diumenges d'11 a 15h

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

GRUP DE DISENYadors

adg-fad

FAD100

1965
2002
ANY DEL DISENY
2003 BARCELONA

GRÀFIQUES
OCULTES

david@torrens

Entrevista a

Lola Herrera

Actriu

DeWilde

Aquesta entrevista es va realitzar un parell d'hores abans que Lola Herrera interpretés, al Teatre Ateneu de Tàrraga, el passat dia 25 de gener, la popular obra *Cinco horas con Mario*, de Miguel Delibes. S'ha volgut conservar l'idioma original de l'entrevista per motius evidents de comprensió i perquè el castellà de l'actriu, nascuda a Valladolid, és realment exquisit i podria perdre substància en cas de traducció. No cal dir que la representació de l'obra, que tenia les entrades exhaurides des de feia setmanes, va ser un èxit en tots els sentits possibles.

Cuarenta y cinco años de teatro deben suponer, más que un oficio, un estilo de vida. ¿Qué queda, en un actor, de todos los personajes interpretados?

Exactamente no lo sé, pero va quedando un foso de todo lo que va recogiendo. Hay un intercambio, yo creo. Y hay una fusión de la vida con el trabajo. O sea, que a mí, cuando me dicen "¿piensas dejar esto?" o yo lo pienso, mismamente... la verdad es que es una forma de vida, como has dicho: yo no sé si sabría vivir de otra manera, o sea, prescindiendo totalmente del trabajo. Yo creo que no, porque ahí hay un cambalache de vivencias a través del trabajo, a través de la vida, de intercambios que... sería complicado.

¿Cuántas obras y cuántos autores ha podido interpretar Lola Herrera a lo largo de esta vasta carrera profesional?

Pues muchos, muchísimos. Entre el teatro y la televisión, muchísimos, porque hubo una época que en la televisión se hacía mucho teatro, tanto clásico como contemporáneo, y he hecho muchos títulos. No lo recuerdo, pues no soy nada curiosa para eso ni nada ordenada, pero muchísimos menos de los que hubiera querido hacer.

¿Un actor puede tener preferencias por lo que respecta a autor o género?

No, pero creo que el teatro debería ir por delante de las cosas que pasan socialmente: ir avisando y recogiendo lo que pasa, y dando pistas, y denunciando... O sea, que el teatro social me interesa mucho, todo lo que denuncie: las situaciones, la injusticia. Pero a mí me gusta todo, me gusta todo lo que sea subirme a un escenario, que forme parte de un texto, que tenga un interés y que quiera decir algo.

Desde el teatro clásico hasta el contemporáneo, el abanico de registros interpretados por Lola Herrera a lo largo de toda una carrera es muy amplio. ¿Es ése el secreto de un buen actor, la multiplicidad de registros?

Bueno, tampoco es necesario que sea... Si es múltiple en sus registros, mucho mejor, porque puede hacer más cosas. Yo creo que un actor debe intentarlo, por lo menos, hacer todo lo que les venga a la mano. También tiene que sentirse cómodo y también tiene que arriesgar, sin miedo. Yo no sé dónde está el secreto, pero creo que el secreto está en el riesgo: hay que arriesgar siempre, porque los

actores somos muy miedosos, muy vulnerables, dependiendo de con quién trabajemos. Siempre pensamos que no vamos a llegar a un punto, y entonces hay que arriesgar y vencer muchos fantasmas. Pero yo creo que apostando fuerte puedes saltar más charcos,

puedes llegar más lejos.

Muchos actores comentan que como el teatro no hay nada; la televisión, pese a todo, es una plataforma sin igual.

Pero la televisión es una plataforma peligrosísima, para los que empiezan es peligrosísima. Es peligrosa porque es un riesgo a correr sin una formación. Un actor, en televisión, no puede desarrollar el mismo recorrido que en un teatro, día a día, en contacto directo con un público que va a aceptar o va a rechazar lo que estás haciendo. El intercambio que hay entre el público y el intérprete es absolutamente necesario para esa formación. Por otro lado, la televisión da una popularidad que puede crear equívocos en la gente: me conocen en la calle, me piden autógrafos, soy famoso, soy la pera... y a lo mejor no es más conocido que la señora que anuncia la fabada. Eso no tiene que

ver con la calidad que tengas, el ser popular. Si no sales en televisión es como que no existes; vivimos en ese momento, desgraciadamente, vivimos en un mundo completamente loco donde pasan esas cosas. Pero yo creo que hay que tomar la justa medida, no hay que pasarse. Yo encuentro una gran diferencia entre hacer televisión y hacer teatro, y hago algo de televisión porque es un medio que a mí me gusta. Tiene una inmediatez y, sobre todo, una prueba ante uno mismo: soy capaz de recoger esto de una forma rápida, qué soy capaz de hacer con esta rapidez, qué resultados obtengo. Creo que eso está muy bien, saberlo, pero no dormirse ahí. Son modas, ahora hay muchas series; también hubo mucho teatro en televisión y desapareció de pronto. O sea, que eso está, pero puede no estar en cualquier momento o tomar otra forma en la que los actores no entremos. El teatro es una cosa que ningún actor debe abandonar, nunca del todo si es que ama la profesión.

¿El teatro es una escuela?

Hombre, claro. Pero no una escuela en la que se aprende algo y luego ya uno pueda dejar de ir, a esa escuela, es una escuela con clases permanentes, porque hay que irlo modificando y no es siempre igual.

Porque el examen es diario.

Claro, y los gustos cambian. Es fácil quedarte atrás.

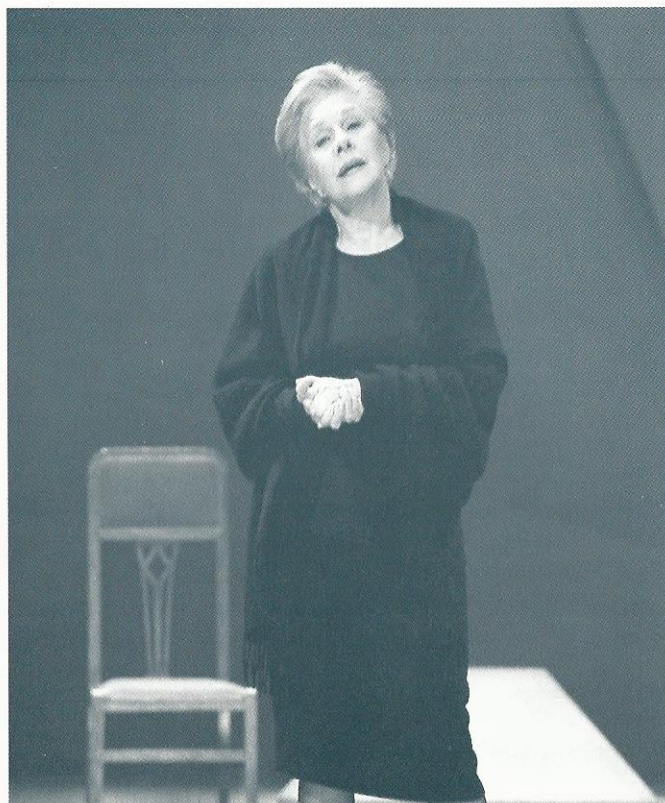
En *Cinco horas con Mario*, interpretas uno de tus papeles más aplaudidos; incluso Miguel Delibes te llega a identificar con Carmen Sotillo. ¿Qué química hay entre este personaje y tú como mujer o como actriz?

De veintidós años, esta es la cuarta ocasión que represento esta obra; pues, cuatro años y medio. En su totalidad, ni llegará, porque he tenido mis descansos intermedios. Esta obra, por las características del personaje y porque es teatro, he podido hacerla en distintas edades de mi vida y el personaje ha ido mudando. No sé si hay química, hay un enganche. Quizá es una época la que me enganchó al personaje, una época en un lugar que yo conocía: Valladolid. Esto de Carmen es un poco anterior a la época que me tocó vivir a mí, pero es una época que yo conocí y una manera de hablar, un lenguaje y una manera de expresarse que Miguel Delibes atrapó magistralmente. Ahí está: es un texto que me apetece mucho recorrer.

“Yo soy una mujer de esto y siempre estaré en esto mientras tenga energía, fuerza y mi cabeza en su sitio”

¿La sigue sorprendiendo que continúe teniendo tanto éxito, la obra?

Sí, eso para mí es una sorpresa. Yo creo que nunca nada vaya a prevalecer, no tengo seguridad en casi nada, no soy una persona que me sienta segura con nada. Esto, cuando lo estrenamos, lo estrenamos por puro placer, por gusto, porque estábamos una serie de personas empeñadas en hacerlo y lo hicimos; pero no por pensar que esto fuera un éxito, nos sorprendió el éxito, porque lo hacíamos por gusto. Bueno, lo acogimos de muy buen grado, el éxito, pensamos: qué bien, lo que nos gusta a nosotros no es que nos guste a nosotros nada más, es que le gusta a mucha gente, o sea, que no estamos tan locos. Cuando lo empezamos a preparar nos decían que estábamos chiflados, todos. Entonces, bueno, la verdad es que este espectáculo dio la circunstancia que cayó en unas manos, nos ocupamos una serie de

personas de él y volcamos lo mejor que teníamos. Creo que, apoyándonos en una base inamovible, que es el texto, un texto magistral, nos apoyamos todos y estábamos todos enamorados de este texto. Dimos lo mejor que teníamos y acertamos, que podíamos no haber acertado en la conexión con el público, porque en teatro, hasta que no abres el melón, no sabes lo que hay. Puedes tener muchas ilusiones, puedes haber hecho mucho análisis de todo el trabajo, lo que parece que podría llegar... pero, realmente, hasta que no lo haces no sabes si llega o no llega.

Lo cierto es que, *Cinco horas con Mario*, es una de las obras más ricas de la literatura española contemporánea. ¿Consideras el texto actual?

La gente lo disfruta como locos, la gente disfruta con el texto una barbaridad. La historia está situada en un época, pero es trasladable a cualquier momento.

¿Es verdad que la obra, en un principio, duraba cinco horas tal y como dice el texto?

No, nunca. Siempre duró una hora y veinte o una hora y veinticinco. No duró nunca más, afortunadamente, porque si no yo no estaría aquí: hubiera muerto en el intento.

Volviendo al teatro frente a la televisión, ¿qué depara el futuro para Lola Herrera? ¿Tienes algún proyecto a corto o a largo plazo que podamos conocer?

Mi proyecto es siempre hacer teatro, lo tengo muy claro. Una cosa absolutamente necesaria es subirme a un escenario. Bueno, pues hay proyectos de teatro, me hablan de todo un poco, pero estoy muy entretenida con lo que estoy haciendo: la serie, que parece que tiene un futuro, y esta función, que todavía no he ido a Madrid con ella y nos queda mucho de España por recorrer. Para la temporada próxima iremos a Madrid, en septiembre. De momento tengo bastante, no quiero aturullarme, pero me van presentando proyectos y voy calculando qué es lo que podré hacer después. Es mejor no hablar de ello y no desgastarlo. O sea, yo soy una mujer de esto y siempre estaré en esto mientras tenga energía, fuerza y mi cabeza en su sitio.

Carnestoltes

TÀRREGA

dies 28 de febrer, 1

Recalcitrant Comissió
Carnestoltes 2003

25

NOVETATS

- ✓ Descoberta de la placa commemorativa del 25è aniversari.
- ✓ Presència d'un "famós" invitat d'honor que presidirà els actes del Carnestoltes de Tàrrega, el periodista Xavier Grasset.
- ✓ Concentració i col·locació de comparses al CARRER MIGDIA.
- ✓ Nou itinerari de la Rua de Carnaval. Recorregut: carrer de Joan Maragall, el Pati, carrer del Carme i plaça Major. Lloc central per a una bona visió de la Rua per part dels espectadors: el Pati.
- ✓ Incorporació de carrosses de la Comissió a la Rua.
- ✓ Comparsa commemorativa del 25è aniversari, amb representants de les diverses comissions de Carnestoltes.
- ✓ Més grups de batucada i marxa a la Rua, amb espectacle i concert final a la plaça Major.
- ✓ Més premis en metàl·lic al concurs de comparses:
 - 6 premis per a majors de 18 anys. Per un valor de 1.260 €.
 - 3 premis per a menors de 18 anys. Per un valor de 270 €.
- ✓ Nova ubicació del jurat del concurs de comparses en un entarimat al Pati, format per membres d'antigues comissions de Carnestoltes i presidit per un "famós" personatge de la televisió i la ràdio, el periodista Xavier Grasset.
- ✓ Nou recorregut pels pubs de Tàrrega de les comparses que aspirin a aconseguir els premis econòmics del concurs.
- ✓ Seguici d'acompanyament de Sa Majestat Lo Rei caracteritzat pels alumnes del curs de teatre de carrer, que ha organitzat la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament.
- ✓ Vetlla del difunt Rei Carnestoltes a la plaça dels Comediants.
- ✓ Nova decoració i escenografia en els escenaris, carrers i places.
- ✓ Edició d'un llibret retrospectiu i commemoratiu del 25è aniversari.
- ✓ Web del Carnestoltes Tàrrega a www.canaltarrega.com/carnestoltes
- ✓ I moltes altres novetats que us sorprendran.

25 TÀRREGA

2 de març 2003

25è ANIVERSARI

CONCURS DE COMPARSES 2003

PREMIS PATROCINATS PER FOMENT TARGARÍ I ELS PUBS DE TÀRREGA

Majors de 18 anys

Primer premi: 360 €
Segon premi: 300 €
Tercer premi: 240 €
Quart premi: 180 €
Cinquè premi: 120 €
Sisè premi: 60 €

Menors de 18 anys:

Primer premi: 120 €
Segon premi: 90 €
Tercer premi: 60 €

NOVES BASES DEL CONCURS DE COMPARSES

1. Per prendre part en aquest concurs cal formar una comparsa amb un nom identificatiu de més de 4 membres i inscriure's abans del 26 de febrer a la Regidoria de Cultura o en alguns dels establiments especialitzats en Carnaval: Jar Toys, Ca l'Esqué, Mar-vi o La llaminadura, **ADJUNTANT UNA EXPLICACIÓ DEL SIGNIFICAT DE LA COMPARSA.**

2. És imprescindible que almenys un representant de cada comparsa participant assisteixi a la reunió de coordinació de rua del **DIMECRES 26 DE FEBRER A LES 8 DEL VESPRE A LA CASA DE CULTURA**, i tots els membres de la comparsa es presentin **EL DISSABTE 1 DE MARÇ ENTRE LES 7 I 2/4 DE 8 DEL VESPRE A L'ESPAI FASSINA PER COL·LOCAR-SE EN LA POSICIÓ DE LA DESFILADA QUE FIXI L'ORGANITZACIÓ.**

3. El dret a penyal per a les comparses participants a la rua que es dignin a recollir-lo serà el següent:

-**Menors de 18 anys:** En acabar la rua, a l'antic Mercat Municipal.

-**Majors de 18 anys:** A les 3 de la matinada, a l'antic Mercat Municipal.

4. Per poder optar a qualsevol dels premis del concurs de comparses en la categoria de majors de 18 anys serà un requisit indispensable **ACREDITAR HAVER ANAT DE MARXA COM A MÍNIM A 5 PUBS DE TÀRREGA: 3** del sector centre i 2 del sector nord, entre la 1 i les 3 de la matinada. L'acreditació s'haurà de presentar a les 3 de la matinada a l'antic Mercat Municipal.

5. La Rua s'iniciarà a les 8 del vespre del dissabte 1 de març, des del carrer de Migdia, i recorrerà el següent itinerari: **CARRER DE JOAN MARAGALL, EL PATI, CARRER DEL CARME I PLAÇA MAJOR.** El jurat del concurs de comparses s'ubicarà al PATI i el presidirà un conegut personatge del món de la ràdio i la televisió.

INFORMACIONS D'INTERÈS

- Totes aquelles persones que havien format part d'antigues comissions i vulguin participar en la **COMPARSA DEL 25è. ANIVERSARI** poden posar-se en contacte amb Sara Comenge trucant al telèfon 973-500519 en horari comercial.

- Les comparses que vulguin desfil·lar a la rua del Carnestoltes de Tàrrega s'han d'apuntar abans del 26 de febrer en algun dels llocs habituals i **ASSISTIR A LA REUNIÓ DE COORDINACIÓ DEL DIMECRES 26 A LA CASA DE CULTURA A LES 8 DEL VESPRE.**

- La venda de tiquets pel sopar-espectacle es farà a Nostalgics Rock Cafè i a la Regidoria de Cultura. **EL PREU SERÀ DE 10 €.** Us recomanem que el compreu amb suficient antelació per assegurar-vos una cadira al recinte de l'antic Mercat.

mirades i percepcions

Les arts plàstiques a la fi d'un segle (I)

Ermengol Puig

(Les vuitenes jornades de la Societat Andorrana de Ciències, a finals de novembre del 2002, sota el títol "La creació artística, luxe o necessitat?" aplegaren diversitat d'artistes, des de pintors fins a poetes i músics. Em demanaren que hi fes una aportació sobre els futurs escenaris de l'art. Amb aquest article, i el proper, mostro allò més essencial de la comunicació)

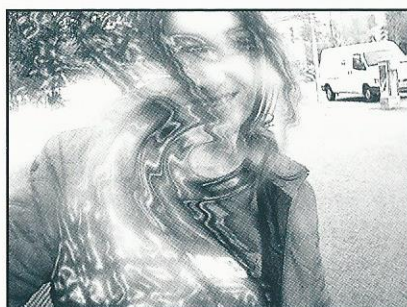
El futur, per als clàssics, era adivinació i, sovint, simplement fatalitat. Per al món cristià, la Providència sempre ha estat governadora de l'avenir. Amb la modernitat, el futur s'ha considerat més com a conseqüència de les accions i de les aportacions dels moments previs, que com arbitrarietat i casualitat. Ningú sap amb certesa com seran la producció i el consum artístics en el segle que hem iniciat, però, sense presumció, es poden traçar algunes de les línies per on, presumiblement, recorreran, almenys, durant els primers anys.

Dit això, afegeixo que l'art, aquella acció creativa de la qual la plàstica n'és una de les seves múltiples manifestacions, fonamentalment es defineix com a comunicació, i abastar-lo globalment és quasi impossible i la situació esdevé quimèrica si tenim en compte els lligams que manté amb la cultura.

A partir d'aquesta constatació, i en tres pinzellades, mostro quines em semblen que han estat les característiques de la cultura de finals de segle XX, que d'unes formes elitistes, en quatre dies, passà a una cultura de masses. Una de les característiques de la cultura ha estat esdevenir mundial. I crec que cada cop en serà més, en el sentit que les realitats espai i temps es van reduint i, en canvi, la rapidesa de la informació s'incrementa. La idea de mundialització que em sembla vàlida, i m'interessa, és aquella que accepta que la cultura té com a base la realitat local i la individual, però sense barreres ni traves d'interessos castradors. Allò particular, encerclat per murs, resulta angoixant i allò global, sense entitat individual, esdevé deshumanitzat i molt perillós. Un altre qualificatiu que defineix la cultura és el d'urbana. I també crec que cada cop en serà més, d'urbana, en el sentit que serà més lliure i menys homogènia i aïllada. Aquests són precisament els valors que històricament han defensat la polis i la ciutat, enfront de grups reduïts, això sí, molt solidaris, però tancats i poc progressistes. I la darrera característica és que la cultura ha arribat a ser mediàtica. I, també, cada cop en serà més. No tinc cap dubte a creure que la conjunció "cultura - tecnologia" ha obert, i continuarà obrint, grans perspectives en la producció cultural.

Si aquests són camins previsibles per on deambularà la cultura del nou segle, l'art no crec que emprengui senders divergents. La modernitat dominà bona part de la plàstica del segle XX que,

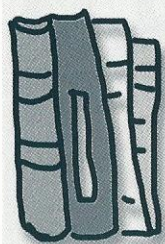
mirada en perspectiva, es desenvolupà com una espiral ascendent de forces oposades. La no figuració, el que normalment es coneix com abstracció, és la creació més genuïna del segle passat i és l'estaca que suportà les contraposicions entre tendències i estils. Mostres d'aquest debat en són les pugnes entre el conceptual i l'emfasització de la matèria; entre el que és real i l'irracional; entre informalisme i funcionalisme, entre la versió lírica i la geomètrica, entre simbolisme i vitalisme, etc. Aquestes tensions tots les hem pogut comprovar però no tothom les valora igualment. Alguns creuen que l'art està passant per un moment interessantíssim, mentre altres creuen que el grau d'ensimismament on ha arribat no li permet deixar de fer tombs, infructuosament, sobre ell mateix. L'art del segle XX és qualificat pels uns com a deshumanitzat, perquè diuen que ha perdut tota transcendència. Altres, contràriament, opinem que ha estat extremadament humà perquè ens ha conduït a realitats humanes que, per raons culturals, ens eren desconegudes. Poso com a exemple el fet constatable que 40 anys de *body art* ens ha fet variar el concepte que teníem del cos.

A les acaballes del segle XX s'introduí la nova visió de la postmodernitat, que molts es limiten a qualificar d'irònica, simple i paranoica. No sóc d'aquesta opinió, ja que ha permès que alguns artistes, més enllà de donar-nos un testimoni social, molt propi de la moder-

nitat, ens situéssim en una visió més particular i individual de la realitat visible i de la invisible, però suficientment aprofundida i sincera. La ment permet copsar l'extensió d'una idea i d'una forma, però no és suficient per abastar els aspectes més emocionals i emotius de les persones.

Si aquesta fou l'evolució estilística i temàtica, encara ha estat més radical i contundent l'evolució des del punt de vista de la concreció de les idees estètiques i de la materialització de l'art. Durant el segle passat, l'expressió artística deixà de banda, com a suport principal, i quasi exclusiu, les clàssiques teles i els límits que la determinaven i hem vist com s'incorporaven noves formes i modalitats que facilitaven la participació de l'espectador en la definició final de l'obra. Hem comprovat com nous mitjans artístics (les *performances*, el videoart, les videoinstal·lacions, el cinema d'exposició, l'art en xarxa, etc.) han incrementat i enriquit les possibilitats expressives i comunicatives dels artistes. En aquest aspecte em resultà alligadora l'exposició de finals del 2002 de la col·lecció del MACBA. Les imatges estàtiques s'han vist superades, però no arraconades, per la força i el dinamisme de l'imaginari digital, que de vegades fa indestruïble el que és real del que és virtual. L'art s'explicita a partir de noves formes de vida, que es sobreposen i es barregen constantment amb les antigues.

notícies de la biblioteca

Carme Asensio

Durant els mesos de gener i febrer de cada any rebem les dades i estadístiques que resumeixen l'activitat de l'any anterior. D'aquesta manera confeccionem la memòria de la Biblioteca i analitzem el funcionament que ha tingut. Amb els llistats de **rànquing** ens arriben els codis dels documents que han sortit més en préstec de la biblioteca i també els usuaris que han utilitzat més cops aquest servei durant l'any.

Aquestos són els llibres i els CDs més en prestats l'any 2002. En cas que us interessi algun d'aquests documents i en aquest moment estigui en préstec, recordeu que sempre el podeu reservar demanant-ho al taulell del vestíbul.

llibres secció adults

- amb 21 préstecs** *Bulbosas floridas*/ David Joyce *
- amb 20 préstecs** *La Judía del Papa*/ Claude Mossé
- amb 18 préstecs** *Balzac y la joven costurera china*
Dai Sijie
- amb 17 préstecs** *La Granja*/ John Grisham
- amb 16 préstecs** *La Música i la seva evolució històrica*
Pep Alsina *
Alto riesgo/ Ken Follet
Cinc quarts d'una taronja/Joanne Harris
- amb 15 préstecs** *Jaume I el conqueridor. El punyal del sarraí*/ Albert Salvadó
El Gran libro del HTML.
Cómo publicar en Internet/
Joachim * Schwarte
No diga sí cuando quiera decir no el aprendizaje asertivo/
Herbert Fensterheim *
El Último judío/ Noah Gordon
- amb 14 préstecs** *El Faraón negro*/ Christian Jacq
La Noia de la perla/ Tracy Chevalier
- amb 13 préstecs** *El Significado de los nombres*/
Toñi F. Castellón
La Citación/ John Grisham

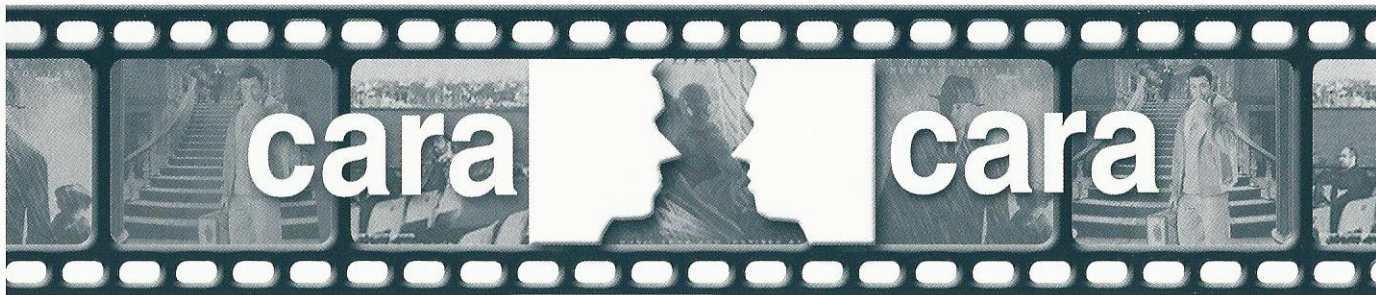
Introducción a la música de l'antiguitat als nostres dies/ Anna Cazorra *

- amb 12 préstecs** *Galicia*/Antón Pombo *
Soldados de Salamina/ Javier Cercas
150 fórmulas de pintura decorativa/
Liz Wagstaff
La Vida sexual de Catherine M./
Catherine Millet
Pura vida/ J.M. Mendiluce
Pequeñas infamias/ Carmen Posadas
Manual fundamental de windows 98
Jaime Peña Tresancos *
En la boca del dragón/ Ken Follet
Paula/ Isabel Allende
*El Libro dels 1000 noms**

* a diferència dels altres aquests llibres no són novel·les.

CDs

- amb 27 préstecs** *Songs in A minor*/ Alicia Keys
- amb 26 préstecs** *Nunca el tiempo es perdido*/
Manolo García
- amb 24 préstecs** *El Viaje de Copperport*/
La Oreja de Van Gogh
- amb 23 préstecs** *Lo Mejor de Laura Pausini*
Greatest hits/ Texas
Respira/ Els Pets
Celtic moods. el latido de la musica celta
- amb 22 préstecs** *Las Cien de la Cien*
Under rug swept/ Alanis Morissette
Room service/ Roxette
- amb 21 préstecs** *Not that kind*/ Anastacia
- amb 20 préstecs** *No Angel*/ Dido
Whoa Nelly/ Nelly Furtado
Sabor a México/ Bertin Osborne

Espai de crítica cinematogràfica

J. B. Solé i Francesc Gasull

El millor de l'any 2002

Monstruos S.A.: al mateix temps que la Disney cau en picat amb *Lilo & Stitch* i *El planeta del tesoro*, la seva filial Pixar continua oferint-nos obres mestres farcides de píxels. Animació digital i guions perfectes que ja van donar excel·lents resultats a *Toy Story*, *Bichos* i *Monstruos S.A.*, una parada dels monstres benèvola i amb homenatge manifest a Ray Harryhausen.

En tierra de nadie: aquest film bosni es va endur l'Òscar a la millor pel·lícula de parla no anglesa, un guardó del tot merescut. Amb una ironia despietada, la cinta dissectiona l'absurd de la guerra, la manipulació dels mitjans de comunicació i l'afany de paternalisme de les grans potències.

El hijo de la novia: algú dubta que el 2002 ha estat el gran any del cinema argentí? Paral·lelament a la ruïna econòmica i política del país, el seu cinema s'ha exportat amb elevat ressò gràcies a històries tan carregades d'humanitat i de personatges tan reals com el que veiem a *El hijo de la novia*. El seu "protà", Ricardo Darín, estrena ara en teatre a Madrid Arte. Flotats, t'ha sortit competència.

Hable con ella: la maduresa d'Almodóvar ha arribat curiosament amb una pel·lícula de protagonistes masculins, i no pas femenins com és habitual en la seva filmografia. Javier Cámara i Darío Grandinetti sorprenen per la seva sinceritat, i tampoc ens oblidem de Rosario Flores, la cançó de Caetano Veloso i l'espectacle de dansa de Pina Bausch.

Gosford Park: un altre film coral de Robert Altman, però aquesta vegada observant amb lupa no pas la societat dels nostres dies, sinó l'estirada i vanitosa burgesia britànica dels anys 30. Un munt de personatges tancats en una mansió, un assassinat per resoldre, uns quants sospitosos. No, no és una versió de *Diez negritos*. S'atansa més a una recreació enverinada de *Arriba y abajo*.

Camino a la perdición: en aquestes pàgines ja hem insistit en la qualitat de la segona pel·lícula de Sam Mendes, molt allunyada temàticament de l'anterior *American beauty*. Ara ens ha presentat la relació distant entre un pare i un fill amb embolcall de cinema negre gangsteril. Impecables Hanks i Newman i enigmàtic Jude Law en el paper de l'assassí fotògraf.

Deliciosa Martha: la sorpresa del cinema germànic, més enllà del massa intel·lectual Wenders o del gairebé inactiu Schlöndorff. Estem davant d'una comèdia suau, delicada, que sense fer soroll es guanya el cor del cinèfil. Molt de mèrit té la presència de Sergio Castellito, actor a reivindicar.

I també destaquem: *Ocean's eleven*, *Vidocq*, *Monster's ball*, *Mullholland Drive*, *En la habitación*, *El otro lado de la cama*, *Minority Report*, *Los lunes al Sol*, *El hombre que nunca estuvo allí*, *Retratos de una obsesión*, *Un final made in Hollywood*, *Insomnio*, *800 balas*, *El caso Bourne*, *Lugares comunes* i *La caja 507*.

El pitjor de l'any 2002

Vanilla sky: amb el film de Cameron Crowe simbolitzem el nostre rebuig a la inacabable successió de *remakes*, noves versions, nissagues i seqüeles que perpetra Hollywood any rere any. En la pel·lícula que ens ocupa, Tom Cruise i Penélope Cruz són parella (també a la vida real) en un refregit de l'*Abre los ojos* d'Amenábar.

Una mente maravillosa: incomprensiblement, aquest drama avorrit i mal narrat es va endur l'Òscar a la millor pel·lícula. En fi, no ha estat el primer cop que l'Acadèmia ha premiat un film el valor del qual és discutible: *Rocky*, *Paseando a Miss Daisy*, *Bailando con lobos*.

La guerra de Hart: si algú us l'ha comparada amb altres clàssics referents als camps de presoners en temps de guerra, com *La gran ilusió*, *Traidor en el infierno*, *El puente sobre el río Kwai* o *La gran evasión*, s'equivoquen de ple. La pel·lícula, amb Bruce Willis, és tan tediosa que no arriba a la sola de les sabates dels títols esmentats.

Pánico nuclear: com es menja això? Ben Affleck recupera el personatge de l'agent de la CIA Jack Ryan (encarnat abans per Harrison Ford) per relatar-ne una peripècia de quan era jovenet, però ubiquen la història a l'època actual!! I en plena explosió nuclear a Baltimore, Ryan s'hi passeja tan fresc.

Hombres de negro 2: l'exemple que els diners no ho són tot. Es nota que tant els actors com el director van repetir pel xec, i hi posen tan poques ganes que tot plegat no fa gràcia. Només en salvem el gosset rondinaire.

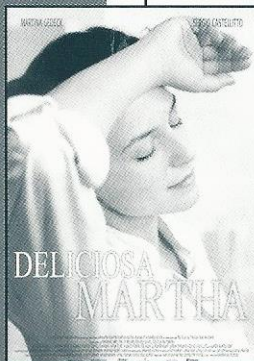
XXX: so a tota castanya, música *hard rock* omnipresent i escenes d'acció que només encaixarien si estiguéssim veient un reportatge del canal AXN, dedicat als esports de risc. No, no és el nou heroi d'acció, perquè al seu costat James Bond continua en plena forma.

Austin Powers en Miembro de Oro: un any més, Mike Myers a la llista dels pitjors. Amb diferència, la tercera part de l'agent secret amb *mojo* és la més infumable de totes i no desperta ni un lleu somriure. Tan sols val la pena el pròleg amb cameos de Cruise, Spielberg i Palthrow. Transcorreguts els primers cinc minuts, ja podeu abandonar la projecció.

A la llista dels pitjors no hi han de faltar: *Vivancos 3*, *Black Hawk derribado*, *John Q*, *La máquina del tiempo* i *El imperio del fuego*.

Apèndix

No ens van desagradar, però tampoc ens van entusiasmar *Star Wars: el ataque de los clones*, *Spiderman*, *El dragón rojo*, *Harry Potter i la cambra secreta*, *Muere otro día* i *El señor de los anillos: las dos torres*.

televisió

Del groc al rosa

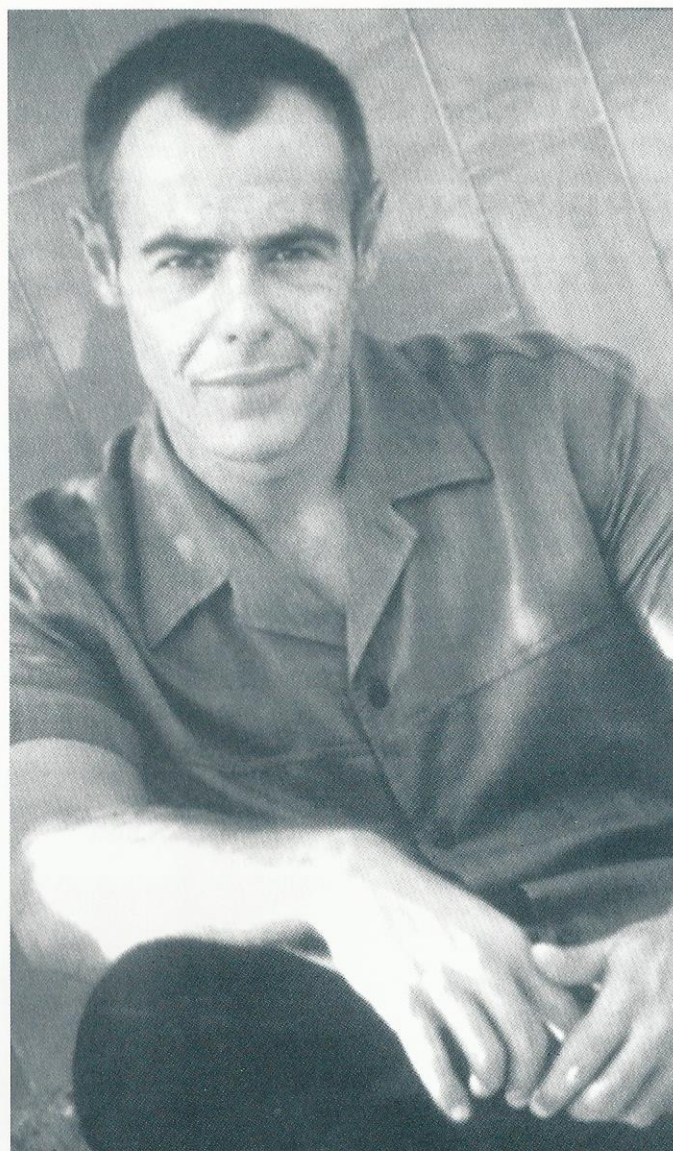
Gerard Martínez

En l'anterior número de la *Culturàlia* parlàvem de l'impacte de la premsa groga en l'àmbit televisiu i dels programes que engloben aquest tipus de "periodisme". Però no és l'única degradació d'aquesta disciplina, que treu el cap en les diferents cadenes de televisió; en són exemples *Salsa rosa*, *Tómbola* o *A corazón abierto*, és a dir, el que anomenem premsa rosa.

Els programes del cor (res a veure amb *El cor de la ciutat*) ocupen gairebé la totalitat de la programació d'algunes televisions. La franja horària de la tarda és un compendi de debats en els quals els suposats periodistes fan safareig dels embolics, idil·lis i cornamentes dels "famosos" (vegeu *Sabor a ti*, a Antena 3, i *A tu lado*, a Tele 5). A més, cal esmentar que els programes de més èxit d'ambdues cadenes són, respectivament, *La isla de los famosos* i *Sabor a ti*, en el cas de la primera, i *Salsa rosa* i *A corazón abierto*, en la segona. I no s'acaba aquí: *Sabor de invierno* i *Corazón, corazón* (TVE-1), *Tómbola* (Canal 9) i *Día a día* (Tele 5) completen l'exitós panorama televisiu de la premsa rosa.

A corazón abierto, el nou programa de Jordi González, utilitza les imatges obtingudes amb una càmera oculta per tal de denunciar els tripijocs dels famosos. Es munta un circ en el qual es jutja una pseudovíctima que, amb morro i alegria, no deixa de proclamar la seva innocència. Els pallassos de la funció són els "periodistes" (mai les cometes havien esdevingut tan indispensables) Enrique del Pozo, Lauren Postigo i Ricardo Bofill, que actuen d'advocats defensors o fiscals, depenent del cas. La primera "acusada" fou Marujita Díaz (o Carmen de Mairena, a elegir).

L'altra estrena televisiva de la temporada és *La isla de los famosos*, a Antena 3, un *Supervivientes* reconvertit en una aventura per a famosets. En el plató, Alonso Caparrós comenta el que succeeix a l'illa amb l'ajuda de María Patiño i Jimmy Giménez, que al primer programa es va dedicar a espantar (o, almenys, això va intentar) uns concursants amb un físic gairebé sempre exuberant. Els moments més reconfortants corren a càrrec de Mariano Mariano, que explica en clau d'humor les vivències a l'illa. En general, queda clar que

Jordi González, presentador del nou programa *A corazón abierto*

La isla de los famosos basarà el seu èxit en els banyadors xops d'aigua (o de suor) de Daniela Cardone o Nani Gaitán.

Entre el groc i el rosa hi ha una àmplia gamma de colors, però sembla que pel que fa a la premsa de cadascun d'ambdós colors la distància no és tan gran. Perquè ens prenen el pèl, dues vegades. Amén (de nou).

Pep Vall

SORTIDES A L'ENTORN

PREIXENS, PRADELL I VENTOSSES

Fou el diumenge 19 de gener. A les vuit del matí el cel estava encapotat i plovia. Però som valents i, a les nou, vint i dos persones ens trobàrem a la cruïlla del Pati disposats a desafiar els elements. Com que llavors no plovia, emprenguérem el camí (bé, carretera). Arribats a Preixens, un nadiu ens indicà el camí cap a Pradell. Com havia pluvisquejat, algun tram estava humit i, en ser terra argilosa, podia molestar un xic, però xino xano anàrem fent camí, mentre admiràvem el bonic i típic paisatge de la Noguera.

Ja a Pradell, visitàrem l'església i vegérem una casa-castell apreciable. Travessant el poble, ens trobàrem a la plaça de l'Arbre, on esmorzàrem, mentre la gent anava a missa de diumenge. Curiosament, a Preixens ens passà el mateix.

Quan enfilàrem cap a Ventoses, que deu estar a un quilòmetre, començà a caure alguna gota, però es va mantenir bé. Pel camí ens trobàrem tres senyores d'Agramunt que sabien que feiem aquesta excursió, vingueren a peu des del seu poble per participar-hi. Arribats a Ventoses, trobàrem un cafè obert i cap allí anàrem, esclafàrem els morros i la panxa, canviàrem impressions amb els dels poble, molt amables i contents de la nostra presència.

Seguidament visitàrem la petita església d'origen romànic, tot i que molt reconstruïda, i ja emprenguérem la tornada, ara per l'antiga carretera. A mig camí començà de nou a pluvisquejar i treguérem els paraigües. Arribàrem de nou a Preixens, que no vam poder visitar per la pluja, ens cridaren l'atenció unes coves on s'hi eixoplugava el bestiar, que visitàrem un altre dia.

Era la una del migdia i com de costum, uns se n'anaren cap a casa i els altres ens quedàrem a dinar en un restaurant d'Agramunt, aprofitàrem per visitar el museu conegut per Espai Guinovart, que ens agradà molt per ser un reflex d'elements bàsics de la nostra terra. Recomanem la seva visita.

Alguns dels excursionistes, durant la sortida

les notícies

centre cultural de l'arregà

SESSIONS DE VÍDEO-ÀUDIO FÒRUM MUSICAL DE L'ATENEU

Continuen amb el mateix èxit els concerts amb l'original format de les tècniques més avançades que es fan al local de la cafeteria de l'Ateneu.

Cal recordar l'encert d'aquesta entitat d'haver donat aixopluc a aquests concerts, que han fet que algunes persones, hagin descobert de nou el gust per la música clàssica, i que tothom pugui gaudir dels millors moments d'escollit concerts, tal com si es trobessin en el lloc on s'interpretava.

I especialment el reconeixement a l'amic Josep Lluís Boleda per la idea, l'aportació de mitjans i l'esforç personal i de membres de la seva família, entre els quals la seva germana Teresa que juntament amb Jaume Oliveres, fan la presentació de les peces que es van oferir. Per molts anys.

Teresa i Jaume Oliveres presentant les peces que es van oferir

Imatge general de la sala i els assistents al fòrum

activitats culturals

● Presentació del llibre *La parla de l'Urgell*, de Pere Ortís.

Amb el suport del Consell Comarcal de l'Urgell, la darrera obra de recerca lingüística de Pere Ortís ha estat distribuïda arreu de la comarca, mitjançant les revistes d'àmbit local. El llibre recull acuradament un bon nombre de vocabulari, frases fetes i refranys propis de la zona de l'Urgell. Tot i això, l'elaboració de l'obra ha estat tant laboriosa com dedicada a la màxima facilitat d'ús per part de l'usuari.

Pere Ortís al centre durant la presentació del llibre

● Conferència de Jaume Espinagosa a la Societat Ateneu.

El director del Museu Comarcal de l'Urgell i membre del consell de redacció de *Culturàlia*, Jaume Espinagosa, va oferir el passat dia 24 de gener una conferència a la Societat Ateneu que, sota el títol "Els museus: per a què?", pretenia aclarir la funció de les institucions museístiques en la societat actual.

Jaume Espinagosa amb membres del Consell Central de l'Ateneu

● 50è aniversari de Ràdio Tàrrrega, 92.3 FM.

Coincidint amb el 49è aniversari de Ràdio Tàrrrega, tot el conjunt de col·laboradors de l'emissora va celebrar un dinar de germanor el passat mes de gener. Francesc Gasull, director de Ràdio

Tàrrrega, va anunciar l'inici dels actes que celebraran el mig segle de vida de l'emissora.

● Lola Herrera s'imposa al Teatre Ateneu.

La popular actriu Lola Herrera va representar el passat dia 25 de gener l'obra *Cinco horas con Mario*, una de les novel·les més lloades de Miguel Delibes adaptada a text dramàtic. La resposta del públic va ser aclaparadora; Lola Herrera realitza en aquesta obra una de les actuacions més brillants dels quaranta-cinc anys de carrera artística.

● Presentació de la revista *Kalegorria*, a la Biblioteca Central Comarcal.

Després del projecte de periodisme d'investigació crítica centrat al País Basc, la revista *Kalegorria* treu a la llum una edició catalana que divulga temes de caire social, cultural i polític propis dels Països Catalans. La línia ideològica de la publicació, de la mateixa manera que *Illacrua* o *Accent*, és el periodisme crític d'actualitat des del vessant de la contrainformació.

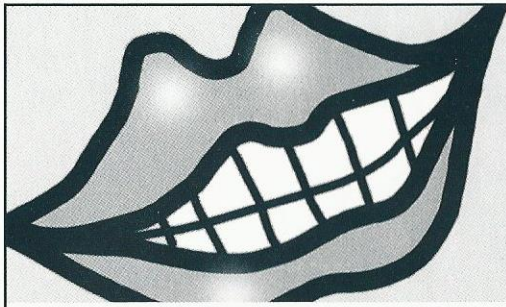
MOSTRES I EXPOSICIONS

● Tornant a un lloc conegut, de Joan Hernández Pijuan Museu d'Art Contemporani de Barcelona, del 22 de gener al 23 de març de 2003

L'abstracció de Joan Hernández Pijuan (Barcelona, 1931) arriba al MACBA amb una mostra de cinquanta obres, a mode d'antologia pictòrica, que repassa la trajectòria professional de l'autor. Des del 1973 fins a l'actualitat, *Tornant a un lloc conegut* evidencia l'evolució tècnica i el grau d'expressió del barceloní, que amb inimaginables pinzellades plasma els més heterodoxos paisatges propis i interiors. A la imatge, 148-149 (1972).

● *Fantasies de l'harem i noves Xahrazads*, de Fatema Mernissi Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, del 19 de febrer al 18 de maig de 2003

Segons l'escriptora marroquina Fatema Merssini, "els artistes occidentals havien representat l'harem d'acord amb els seus propis canons estètics". Aquest va ser el punt de partida del llibre *L'harem a Occident* i de l'exposició que el CCCB inaugurarà a finals del present mes, una mostra de més de 150 obres amb l'harem com a tema central, dividit en cinc apartats: *Xahrazad*, *Visions de l'harem*, *L'últim harem* i *Les noves Xahrazads*.

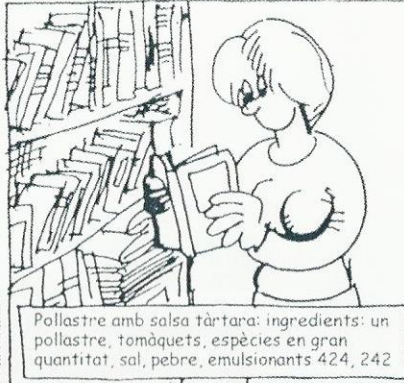
humor

Els problemes de la Irene

Jaume Pedròs

"Noves receptes de cuina"

Pollastre amb salsa tàrtara: ingredients: un pollastre, tomàquets, espècies en gran quantitat, sal, pebre, emulsionants 424, 242

Remenar cuidadosament tots els ingredients de manera que quedi una salsa espesa que dipositarem en el morter...

Possar una mica d'oli d'oliva i unes ametlles trencades i ho xafarem tot cuidadosament.

Xafi amb força durant mig hora sense perdre el ritme.

Ara deixi caure una mica de vinagre previament barrejat amb sal, amb la fi de lligar bé la salsa.

Agafi la salsa resultant i dipositiu amorosament sobre el pollastre preparat.

Enfili a la varilla del forn...

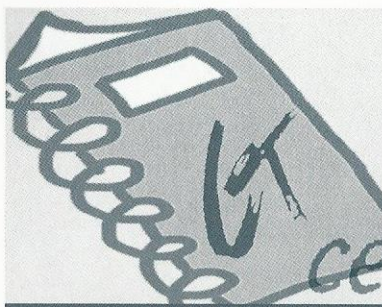
... i deixi a la màxima potencia.

amb quatre hores, ja n'hi ha prou.

Nota: es possible que quatre hores en el forn sigui un temps excessiu. Al mateix autor del llibre se li va cremar el pollastre. Proviu una altra vegada deixan-lo menys temps i si li surt bé ens ho conta. L'autor

l'agenda

centre cultural de Tàrraga

13 Febrer

A l'Ateneu,
ÀUDIO-VÍDEO FÒRUM

15 Febrer

MERCAT D'ANTIGUITATS

23 Febrer

Sortides a l'entorn:
ANGLESOLA I BELLPUIG
9 matí, al Pati.

27 Febrer

DIJOURS GRAS

Residència-Alberg ca n'Aleix
2/4 de 10 vespre

Preu socis: 9 euros - Preu no socis: 10 euros
Inscripcions Esparteria Grau. Places limitades

2 Març

MERCAT DE SEGELLS I MONEDES

A l'Ateneu, tot el matí

Els dimecres a 2/4 de 10 del matí
programa informatiu a **RÀDIO TARREGA**

**Preparem el curset de supervivència a la
llar, especialment dedicat a homes.**
Oportunament donarem dades.

Amb el patrocini de:

AJUNTAMENT DE TÀRREGA

INSTITUT
D'ESTUDIS
ILERDENCs

Fundació Pública de la Diputació de Lleida